

PREDKLADACIA SPRÁVA

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky predkladá na základe Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky a Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2025 Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kurateli a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona“).

Cieľom návrhu zákona je utvoriť podmienky pre skvalitnenie a rozvoj opatrení na predchádzanie riešenia situácie dieťaťa odňatím zo starostlivosti jeho rodičov vykonávaných orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, centrami pre deti a rodiny a akreditovanými subjektmi, skvalitnenie procesov sprostredkovania náhradnej rodinnej starostlivosti a opatrení na zabezpečenie výkonu rozhodnutí súdu v centrách pre deti a rodiny.

Popri utvorení podmienok na masívne zavedenie konferenčných modelov práce na orgánoch sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a pokračovaní v podpore výkonu týchto metód práce centrami pre deti a rodiny, je súčasťou návrhu zákona o.i. úprava ustanovení upravujúcich výchovné opatrenia (úprava druhov výchovných opatrení, zjednodušenie procesov plánovania a pod.), ochranu detí v špecifických prípadoch (napr. maloletí bez sprievodu), precizovanie ustanovení upravujúcich výkon sociálnej kurately detí aj sociálnej kurately plnoletých fyzických osôb, ako aj povinností orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately smerom k deťom umiestneným v zariadeniach na výkon rozhodnutia súdu.

Návrh o.i. smeruje aj do zlepšenia podmienok vykonávania opatrení v centrách pre deti a rodiny (zvýšenie dostupnosti tzv. dobrovoľných pobytov, rozšírenie možností využívať ambulantné/terénne opatrenia, zlepšenie procesov a možností organizačného usporiadania...). V tejto časti sa návrh zákona osobitne zameriava na zlepšenie podpory osamostatňovania sa mladých dospelých (podmienky pre reálne začatie procesu osamostatnenia sa už pred dovŕšením plnoletosti, pre nácvik manažmentu osobných financií, zlepšenie prístupu k bývaniu...), a to nielen pre mladých dospelých v centrách pre deti a rodiny (o.i. možnosť prijať mladého dospelého aj po ukončení iných foriem náhradnej starostlivosti).

Predkladaný návrh zákona má za cieľ utvoriť podmienky aj pre riešenie personálneho zabezpečenia výkonu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately postupným zavedením personálneho štandardu na orgánoch sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Podstatná časť návrhu zákona je zameraná aj na riešenie aktuálnych problémov, ktoré boli identifikované od poslednej rozsiahlej samostatnej novely zákona, účinnej od roku 2018.

Verejnosť bola o príprave návrhu zákona informovaná prostredníctvom zverejnenej predbežnej informácie, do prípravy návrhu zákona boli zapojené subjekty sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a mladí dospelí z centier pre deti a rodiny.

Návrh zákona je v súlade s Európskou chartou miestnej samosprávy.

Návrh zákona sa na rokovanie predkladá bez rozporov.

Návrh zákona bol 18. augusta 2026 prerokovaný Legislatívnou radou vlády Slovenskej republiky, ktorej pripomienky sú zapracované v predloženom znení.